

Adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye Odonata faunájához IV.

VIZSLÁN TIBOR–PINGITZER BEÁTA

ABSTRACT: (Publication of data to the Odonata fauna of County Borsod-Abaúj-Zemplén IV) – The new accomplishment of dragonflies collections of the authors in County Borsod-Abaúj-Zemplén from 1995 are published here, in which the data of 573 specimens of 34 species are included.

Jelen közleményben Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén 1995-ben végzett gyűjtéseink eredményeit ismertetjük, és egy régebbi adatot, melyben 34 faj 573 példányának adatai szerepelnek. Az adatokból két szórványos előfordulású faj DÉVAI–MISKOLCZI (1987) érdemel említést, a *Hemianax ephippiger* és az *Epiheca bimaculata*.

Az alábbiakban DÉVAI (1977) által javasolt rendszert és nevezéktant követve közöljük adatainkat. Az adatoknál a faj latin neve után leírója, majd a leírás dátuma szerepel, ezután a gyűjtőhelyek következnek. Ezt a gyűjtés dátuma követi, majd a példányszám (elől az összpéldányszám, után a hímek+nőstények aránya zárójelben), végül a gyűjtő neve. A gyűjtőhelyek az első gyűjtés idejének sorrendjében követik egymást. A gyűjtők neveit rövidítve adjuk meg az alábbiak szerint: BL = Belencsák László, PA = Pozsa Andrea, PB = Pingitzer Beáta, SZP = Szentgyörgyi Péter, VM = Vizslán Márk, VT = Vizslán Tibor.

Gyűjtési adatok:

A faunisztikai adatsorban 34 élőhely szerepel, ezeket a közigazgatási hovatartozásukkal (a gyűjtőhely neve után zárójelben), illetve a 10×10 km-es UTM-rendszerű kódjukkal együtt megadom ábécé sorrendben.

- DU 73 – Asszony-völgy (Sajóbábony)
- DU 73 – Bábony-patak-völgye (Sajóbábony)
- DU 73 – Bábony-patak-völgye (Sajólászlófalva)
- DU 73 – Belterület (Varbó)
- DU 74 – Borsodchem Rt. (Kazincbarcika)
- DU 74 – BVK-lakótelep (Kazincbarcika)
- DU 74 – Csónakázó-tó (Kazincbarcika)
- DU 82 – Csónakázó-tó (Miskolctapolca)
- DU 73 – Darvas-dűlő (Sajószentpéter)
- DU-63 – Fónagysági-tó (Varbó)
- DU 72 – Hámori-tó (Miskolc)
- DU 82 – Hejő, Miskolctapolca (Miskolc)
- DU 64 – Herbolyai-tó (Kazincbarcika)
- DU 64 – Ifjúsági-tó (Kazincbarcika)
- DU 63 – Lázberci-tározó (Bánhorváti)

DU 83 – Méhész (Sajóbáony)
 DU 73 – Nyögő-patak (Varbó)
 DU 73 – Ördög-völgyi-patak (Sajóbáony)
 DU 84 – Péteri-tavak (Sajószentpéter)
 DU 86 – Rakacai-tározó (Meszes)
 DU 83 – Repülőtér (Miskolc)
 DU 74 – Sajó-hullámtér (Kazincbarcika)
 DU 74 – Sajó-hullámtér (Kazincbarcika–Berente)
 DU 62 – Sebesvízi-tavak (Miskolc)
 DU 64 – Szalonka (Nagybarca)
 DU 74 – Szelesi-bányató (Múcsony)
 DU 74 – Szelesi-tó (Sajókaza)
 DU 72 – Szinva-patak (Miskolc–Alsóhámor)
 DU 72 – Szinva-patak (Miskolc–Lillafüred)
 DU 74 – Szuha-patak (Múcsony)
 DU 74 – Tardona, Kertváros (Kazincbarcika)
 DU 73 – Vadaspark (Miskolc)
 DU 73 – Varbói-tározó (Varbó)
 DU 73 – Varga-szögi-patak-völgye (Sajóbáony)

ZYGOPTERA

Platycnemis pennipes pennipes (PALLAS, 1771)

Péteri-tavak (Sajószentpéter): 1995. 05. 25., 9(5+4), PB–VT – Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 05. 29., 1(1+0), PB–VT; 1995. 06. 18., 4(2+2), PB–VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(0+1), PB–VT; 1995. 09. 13., 2(1+1), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 3(0+3), PB–VT; 1995. 09. 13., 1(1+0), PB–VT – Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 07. 09., 5(3+2), PB–VT – Asszony-völgy (Sajóbáony): 1995. 07. 19., 1(1+0), PB – Méhész (Sajóbáony): 1995. 07. 20., 3(3+0), PB–VT – Hejő, Miskolctapolca (Miskolc): 1995. 07. 23., 2(2+0), PB–VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 30., 2(2+0), VT–PB; 1995. 07. 31., 2(1+1), VT–PB; 1995. 08. 18., 2(2+0), VT–PB; 1995. 08. 20., 1(1+0), VT–PB – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 04., 6(5+1), VT–PB; 1995. 08. 21., 3(2+1), VT–PB – Hátori-tó (Miskolc): 1995. 08. 13., 1(1+0), VT–VM;

Coenagrion ornatum (SÉLYS–LONGCHAMPS, 1850)

Tardona Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 05. 29., 10(6+4), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB–VT;

Coenagrion puella puella (LINNÉ, 1758)

Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 05. 15., 8(3+5), PB – Péteri-tavak (Sajószentpéter): 1995. 05. 25., 8(5+3), PB–VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 05. 27., 6(3+3), PB; 1995. 07. 31., 3(3+0), VT–PB; 1995. 08. 03., 2(2+0), VT–PB; 1995. 08. 06., 2(1+1), VT–PB; 1995. 08. 19–21., 2(2+0), VT–PB – Szelesi-tó (Sajókaza): 1995. 05. 28., 10(4+6), PB – Csónakázó-tó (Miskolctapolca): 1995. 06. 11., 6(3+3), PB–VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 2(2+0), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18.,

7(6+1), PB-VT – Ifjúsági-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 6(5+1), PB-VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 4(2+2), PB-VT – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 04., 1(1+0), VT-PB;

Erythromma viridulum viridulum (CHARPENTIER, 1840)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 3(2+1), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 30., 9(7+2), VT-PB; 1995. 07. 31., 4(3+1), VT-PB; 1995. 08. 03., 6(5+1), VT-PB; 1995. 08. 05., 2(2+0), VT-PB; 1995. 08. 06., 6(6+0), VT-PB; 1995. 08. 19–21., 2(2+0), VT-PB;

Ichnura elegans pontica (SCHMIDT, 1938)

Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 04. 29., 1(1+0), PB-VT – Rakacai-tározó (Meszes): 1995. 05. 06., 1(1+0), PB – Lázberci-tározó (Bánhorváti): 1995. 05. 21., 1(1+0), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 05. 22., 2(2+0), VT-PB; 1995. 05. 27., 1(1+0), PB; 1995. 07. 30., 12(11+1), VT-PB; 1995. 07. 31., 4(4+0), VT-PB; 1995. 08. 03., 9(8+1), VT-PB; 1995. 08. 06., 4(2+2), VT-PB; 1995. 08. 19–21., 11(6+5), PB-VT – Péteri-tavak (Sajó-szentpéter): 1995. 05. 25., 11(9+2), PB-VT – Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 05. 29., 1(1+0), PB-VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 05. 29., 5(3+2), PB-VT; 1995. 06. 18., 2(2+0), PB-VT – Herboljai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 5(3+2), PB-VT; 1995. 09. 13., 1(1+0), PB-VT – Ifjúsági-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(0+1), PB-VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 1(1+0), PB-VT – Hámori-tó (Miskolc): 1995. 08. 13., 2(2+0), VT-VM – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 19–21., 12(8+4), VT-PB;

Ichnura pumilio (CHARPENTIER, 1825)

Szelesi-tó (Sajókaza): 1995. 05. 28., 1(1+0), PB – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB-VT;

Enallagma cyathigerum cyathigerum (CHARPENTIER, 1840)

Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 03., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 06., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 18., 2(2+0), VT-PB; 1995. 08. 21., 3(3+0), VT-PB;

Sympecma fusca (VAN DER LINDEN, 1820)

Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 05. 08., 6(6+0), PB; 1995. 05. 11., 2(2+0), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 05. 27., 1(1+0), PB; 1995. 08. 19., 1(0+1), VT-PB – Vadaspark (Miskolc): 1995. 09. 12., 1(0+1), PB;

Lestes barbarus (FABRICIUS, 1798)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 1(1+0), PB-VT – Ördög-völgyi-patak (Sajó-bábony): 1995. 07. 16., 1(1+0), VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 31., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 03., 3(3+0), VT-PB; 1995. 08. 19., 1(1+0), VT-PB – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 04., 3(3+0), VT-PB;

Lestes dryas (KIRBY, 1890)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 4(2+2), PB-VT;

Lestes sponsa sponsa (HANSEMANN, 1823)

Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 04., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 21., 1(0+1), VT-PB –
Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 19–21., 1(1+0), VT-PB;

Lestes virens vestalis (RAMBUR, 1842)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 2(2+0), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995.
10. 27., 2(2+0), VT-PB;

Chalcolestes viridis viridis (VAN DER LINDEN, 1825)

Bábony-patak (Sajóbábony): 1995. 08. 19., 4(3+1), VT;

Agrion splendens splendens (HARRIS, 1782)

Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 05. 28., 2(0+2), PB-VT; 1995. 05. 29., 2(1+1),
PB-VT; 1995. 06. 18., 4(3+1), PB-VT – Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 05. 28.,
2(1+1), PB; 1995. 07. 09., 3(2+1), PB-VT – BVK-lakótelep (Kazincbarcika): 1995. 05. 30.,
1(1+0), VT; 1995. 07. 01., 1(1+0), VT – Asszony-völgy (Sajóbábony): 1995. 06. 10.,
1(1+0), PB; 1995. 07. 22., 1(1+0), PB – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18.,
1(1+0), PB-VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB-VT – Szinva-
patak (Miskolc–Alsóhárom): 1995. 07. 01., 7(4+3), VT – Szinva-patak (Miskolc-Lillafü-
red): 1995. 07. 01., 1(0+1), VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 2(1+1), PB-VT
– Hejő, Miskolctapolca (Miskolc): 1995. 07. 23., 2(1+1), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó):
1995. 07. 30., 2(0+2), VT; 1995. 07. 31., 1(1+0), VT;

Agrion virgo virgo (LINNÉ, 1758)

Hámori-tó (Miskolc): 1995. 08. 13., 1(1+0), VT-VM;

ANISOPTERA

Aeshna cyanea (MÜLLER, 1764)

Nyögő-patak (Varbó): 1995. 08. 21., 1(0+1), VT-PB – Vadaspark (Miskolc): 1995. 08. 24.,
1(0+1), PB-VT; 1995. 10. 08., 1(0+1), PB; 1995. 10. 17., 1(1+0), PB – Varbói-tározó
(Varbó): 1995. 10. 13., 3(2+1), PB-VT – Sebesvízi-tavak (Miskolc): 1995. 10. 19., 1(1+0),
PB-VT;

Aeshna mixta (LATREILLE, 1805)

Vadaspark (Miskolc): 1995. 07. 29., 1(0+1), PB-VT; 1995. 08. 12., 2(1+1), PB-VT; 1995.
08. 24., 2(1+1), PB-VT; 1995. 09. 06., 1(0+1), PB – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 05.,
1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 18., 2(1+1), VT-PB; 1995. 08. 19–21., 6(3+3), VT-PB; 1995.
08. 31., 1(1+0), VT-PB; 1995. 10. 13., 1(1+0), PB-VT; 1995. 10. 27., 2(2+0), PB-VT – Há-
mori-tó (Miskolc): 1995. 08. 13., 2(2+0), VT-VM – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 21.,
1(0+1), VT-PB – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1995. 10. 07., 1(1+0), VT; 1995. 10. 27.,
1(0+1), VT – Borsodchem Rt. (Kazincbarcika): 1995. 10. 17., 1(1+0), VT;

Anaciaeshna isosceles isosceles (MÜLLER, 1767)

Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(0+1), PB-VT;

Anax imperator imperator (LEACH, 1815)

Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 2(2+0), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB–VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 3(2+1), PB–VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 30., 2(2+0), VT–PB; 1995. 08. 03., 1(1+0), VT–PB; 1995. 08. 04., 1(1+0), PA–BL;

Hemianax ephippiger (BURMEISTER, 1839)

Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 31., 1(0+1), VT;

Gomphus vulgatissimus vulgatissimus (LINNÉ, 1758)

Sajó-hullámtér (Kazincbarcika–Berente): 1995. 05. 10., 1(1+0), VT – Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 05. 13., 2(2+0), VT; 1995. 05. 23., 1(1+0), PB; 1995. 05. 28., 1(1+0), PB – Lázberci-tározó (Bánhorvát): 1995. 05. 21., 1(1+0), PB–VT;

Cordulia aeneaturfosa aeneaturfosa (FÖRSTER, 1902)

Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB–VT – Ifjúsági-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 2(2+0), PB–VT;

Epitheca bimaculata bimaculata (CHARPENTIER, 1825)

Szalonka (Nagybarca): 1992. 05. 12., 1(1+0), SZP;

Libellula depressa (LINNÉ, 1758)

Szelesi-tó (Sajókaza): 1995. 05. 28., 6(4+2), PB – Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 05. 29., 1(0+1), PB–VT; 1995. 06. 18., 2(1+1), PB–VT – Vadaspark (Miskolc): 1995. 05. 30., 2(2+0), PB; 1995. 06. 01., 3(2+1), PB; 1995. 07. 02., 3(3+0), PB–VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 2(2+0), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB–VT – Bábony-patak-völgye (Sajólászlófalva): 1995. 06. 19., 1(1+0), PB–VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 4(4+0), PB–VT;

Libellula fulva fulva (MÜLLER, 1764)

Sajó-hullámtér (Kazincbarcika): 1995. 05. 23., 1(1+0), PB – Asszony-völgy (Sajó-bábony): 1995. 06. 07., 2(1+1), PB–VT – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB–VT;

Orthetrum albistylum albistylum (SÉLYS–LONGCHAMPS, 1848)

Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(0+1), PB–VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 1(0+1), PB–VT;

Orthetrum brunneum brunneum (FONSCOLOMBE, 1837)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 2(2+0), PB–VT. – Hejő, Miskolctapolca (Miskolc): 1995. 07. 23., 1(1+0), PB–VT – Borsodchem Rt. (Kazincbarcika): 1995. 07. 25., 1(1+0), VT; 1995. 08. 25., 2(1+1), VT;

Orthetrum cancellatum cancellatum (LINNÉ, 1758)

Repülőtér (Miskolc): 1995. 05. 28., 1(0+1), VT – Csónakázó-tó (Miskolctapolca): 1995. 06. 11., 2(2+0), PB–VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 4(2+2), PB–VT –

Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 6(4+2), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 30., 3(2+1), VT-PB; 1995. 08. 03., 2(2+0), VT-PB; 1995. 08. 05., 3(1+2), VT-PB; 1995. 08. 06., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 19–21., 1(1+0), VT-PB;

Orthetrum coerulecens anceps (SCHNEIDER, 1845)

Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 5(2+3), PB-VT – Méhész (Sajóbáony): 1995. 07. 20., 1(0+1), PB-VT – Varga-szögi-patak-völgye (Sajóbáony): 1995. 07. 20., 1(0+1), PB-VT;

Crocothemis servilia servilia (DRURY, 1770)

Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB-VT – Ifjúsági-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 1(1+0), PB-VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 08., 4(3+1), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 07. 30., 2(2+0), VT-PB; 1995. 07. 31., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 04., 1(1+0), PA-BL; 1995. 08. 19., 1(1+0), VT-PB;

Sympetrum meridionale (SÉLYS-LONGCHAMPS, 1841)

Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 05., 1(1+0), VT-PB; 1995. 08. 06., 1(0+1), VT-PB – Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 09. 13., 1(1+0), PB-VT;

Sympetrum sanguineum sanguineum (MÜLLER, 1764)

Ifjúsági-tó (Kazincbarcika): 1995. 06. 18., 2(2+0), PB-VT – Szinva-patak (Miskolc–Alsóhárom): 1995. 07. 01., 2(2+0), VT – Szelesi-bányató (Múcsony): 1995. 07. 09., 5(4+1), PB-VT – Vadaspark (Miskolc): 1995. 07. 29., 2(1+1), PB-VT; 1995. 08. 12., 1(1+0), PB-VT – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 04., 3(3+0), PA-BL; 1995. 08. 05., 5(4+1), VT-PB; 1995. 08. 06., 3(3+0), VT-PB; 1995. 08. 18., 1(1+0), VT-PB; 1995. 10. 01., 1(1+0), VT-PB; 1995. 10. 13., 1(1+0), VT-PB – Fónagysági-tó (Varbó): 1995. 08. 21., 17(11+6), VT-PB;

Sympetrum striolatum striolatum (CHARPENTIER, 1840)

Tardona, Kertváros (Kazincbarcika): 1995. 09. 13., 1(1+0), PB-VT – Belterület (Varbó): 1995. 09. 26., 1(1+0), VT; 1995. 09. 27., 2(1+1), VT-PB – Varbói-tározó (Varbó): 1995. 10. 01., 2(1+1), VT-PB; 1995. 10. 13., 2(1+1), VT-PB; 1995. 10. 27., 3(2+1), VT-PB – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1995. 10. 07., 1(0+1), VT – Borsodchem Rt. (Kazincbarcika): 1995. 11. 01., 1(0+1), VT;

Sympetrum vulgatum vulgatum (LINNÉ, 1758)

Varbói-tározó (Varbó): 1995. 08. 19–21., 5(4+1), VT-PB; 1995. 10. 01., 2(2+0), VT-PB; 1995. 10. 13., 4(2+2), VT-PB – Herbolyai-tó (Kazincbarcika): 1995. 09. 13., 6(5+1), PB-VT – Belterület (Varbó): 1995. 09. 27., 1(1+0), PB-VT; 1995. 10. 01., 1(1+0), PB-VT;

Irodalom

- DÉVAI, GY. (1977): A magyarországi szitakötő (Odonata) fauna taxonómiája és nomenklaturai revíziója – A Debreceni Déri Múzeum évkönyve: 81–96.
- DÉVAI, GY.–MISKOLCZI, M. (1987): Javaslat egy új környezetminősítő értékelési eljárásra a szitakötők hálótérképek szerinti előfordulási adatai alapján – Acta biol. Debrecina, 20: 33–54. Debrecen
- STEINMANN, H. (1984): Szitakötők – Odonata – In: Fauna Hungariae, V., 6: 1–112.
- ÚJHELYI, S. (1957): Szitakötők – Odonata – In: Fauna Hungariae, V., 6: 1–44.

VIZSLÁN Tibor
H-3778 VARBÓ
Rákóczi út 129.

PINGITZER Beáta
H-3778 VARBÓ
Rákóczi út 129.